

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 20. Nimia facilitas hodie dispensandi promiscuè cum omnibus
dispensationem petentibus, etiam sine justa causa, super
proclamationibus, seu bannis, plurimorum & ingentium malorum causa
est.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

CAPUT XX.

Nimia facilitas hodie dispensandi promiscue cum omnibus dispensationem petentibus, etiam sine iusta causa, super proclamationibus, seu bannis, plurimorum & ingentium malorum causa est.

92 **P**rimum malum, omnibus ejusmodi dispensationibus commune & generale, est quod nimia ista facilitate sacris Canonibus, Spiritu Dei conditis, & totius Orbis reverentia consecratis, vulnus absque necessitate, utilitateque Ecclesie, infligatur (dispensatio quippe vulnus est quoddam inflicto legi que relaxatur) hoc autem Bernardo crudelis dissipatio est.

93 Secundum malum est, quod sæpe post matrimonium contractum, detegitur impedimentum, cum quo matrimonium invalidè contractum est, & propter quod non sine magnis incommodis taliter conjunctos separare oportet.

94 Tertium est, quod dum sine proclamationibus matrimonium contrahitur, frequenter indignè contrahitur: eo quod Pastoribus non suppetat tempus ad dignam illius celebrationem disponendi eos qui contrahere volunt.

95 Et hinc quartum exurgit malum, seu potius congeries malorum n. 98. enarrandum, quæ ex matrimonio indignè contracto nata sunt provenire, defectu gratiæ sacramentalis, ad castam & piam in matrimonio vitam, ad Christianam prolium educationem, ad rectam familiæ administrationem. Quibus profectò malis obviare non valent Parochi, matrimonium (non obstante dispensatione) differendo, nisi summis se difficultatibus exponant. Deploranda proinde est nimia ista promiscue dispensandi facilitas, meritoque deploratur à plerisque zelosis & doctis viris. Ut enim Tridentinum sess. 25. de reform. c. 18. frequenter legem solvere, exemploque potius quam certo persuarum delectu, potentibus indulgere, nihil aliud est quam unicuique ad leges transgrediendas aditum aperire. Quod certe non cedit in edificationem, sed in destructionem. Meminisse verò debent dispensatores, sibi dictum à Mellistuo Doctore: non sum tam rudis, ut ignorem, post vos dispensatores; sed in edificationem, non in destructionem. Rationem proinde dispensationum nimis facile concessarum, vos tremendo Judici redditeuros.

CAPUT XXI.

Sæpe periculosum est; mediante dispensatione, super impedimento dirimente, matrimonium statum assumere.

96 **P**rimò, quia periculosum est statum illum assumere sine divina vocatione. Neque enim status ille ipsum affluentibus cooperatur in bonum, nisi à Deo vocati sint, juxta illud Rom. 8. diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum. Sed quibus? sequitur, & dicit Apostolus: his qui secundum propositum vocati sunt sancti. . . Nam quos prædestinavit, hos & vocavit ad eum statum, in quo ipsos salvare decrevit & prædestinavit. Et quos ad statum illum vocavit, in eo hos & justificavit, & tandem glorificavit. Totum proinde istud pendet à vocatione Dei, facientis ut assumptio status eis cooperetur in bonum, qui secundum Dei propositum ad eum vocati sunt. Principium ergo salutis hominum est divina prædestinatio: medium divina vocatio: ac deinde justificatio: finis glorificatio. Noli itaque putare, o homo, quod salutem consequeris in quocumque volueris statu, sed in eo solo ad quem te vocavit

Deus. Quemadmodum enim à Deo salus hominis; sic à Deo est determinatio status, in quo Deus decrevit salvare hominem. Hunc autem statum Deus vocatione sua determinat.

Jam verò qui statum matrimonialem cum ea 97 persona assumit, cum qua, non nisi mediante dispensatione, assumere potest, majora suæ vocationis indicia, quam alius, habere debet. Cùm enim impedimento Canonico per divinam providentiam impediatur, nec possit eo impedimento solvi sine vulnere inflicto Canonibus Spiritu Dei conditis; ipsomet impedimentum, quo detinetur, signum est non vocationis, nisi tam evidentia concurrant signa vocationis, ut, non obstante signo illo non vocationis, prudenter judicetur, talem hinc & nunc vocatum esse. Alias namque currit regula Juris: *inspicimus in obscuris quod est verisimilius, vel quod plerumque fieri consuevit.* Et in dubio judicandum secundum ordinarias divini providentiæ regulas. Ut plurimum verò, & secundum ordinarias divini providentiæ regulas, Deus non vocat ad statum, ad quem divina providentia induxit impedimentum. Idque tamdiu verisimilius censetur, quamdiu de opposito in casu particulari non constat.

Secundo melius est (regulariter loquendo) 98 matrimonium contrahere cum persona, cum qua id potes absque dispensatione (cùm hoc conforme sit ordinariæ dispositioni providentiæ Dei, & Ecclesie, à qua impedimenta dirimentia Spiritu Dei sunt constituta) cur ergo te subducis ab ista ordinaria regula cognoscendi divinam voluntatem? cur pro te vis infligi vulnus Ecclesie legibus, sine quo vulnere nullam dispensationem concedi, unanimis Canonistarum sententia est. Quod cùm ita sit, non difficile intelligitur, nullam dispensationem usurpandam esse, nisi illa vulnere inflicto alterius boni accessione compensetur, ut docet Augustinus epist. 50. & refertur can. ipsa pietas 23. q. 4. Siquidem loquens de Sacerdotibus, ab hæresi Donatistarum ad Catholicam Ecclesiam revertentibus, quos ut ad id attraheret pia Mater Ecclesia, respectu ipsorum relaxavit Canones, qui Sacerdotes lapsos suis gradibus post poenitentiam restitui non sinebant: *hoc non fieret (ait magnus ille Doctor) . . . quoniam fieri non deberet, nisi pacis ipsius compensatione sanarentur.* Doleant qui in tanta morte præcisionis jacent, nisi quodam vulnere Matris Catholice reviviscant. Sic etiam docet Bernardus de præc. & dispens. c. 2. novit fidelis servus & prudens ibi tantum usurpare dispensationem, unde bonam possit habere RECOMPENSATIONEM. Tanta proinde esse debet necessitas, vel utilitas ad licitam concessioem, vel usum dispensationis, quæ vulnus Ecclesiasticæ legi inflicto recompenset. Idem Fagnanus ad cap. n. 8. de fil. Presbyt. n. 8. testatur, quod sit unanimis consonantia Canonum, Conciliorum, & Interpretum, quod causa necessitatis, vel utilitatis in dispensatione debet esse magna, seu quod idem est major, maxima, iusta, evidens, urgens, & his consonantes; quibus sacri Canones promiscue utuntur tanquam synonymis. Alioqui, si ejusmodi causa desit, non est dispensatio, sed dissipatio. Et verò quid aliud sibi volunt Concilia & Patres, dum uno ore cum Leone Magno (apud Bernardum loco citato) ubi non est necessitas (inquit) nullo modo sanctorum Patrum instituta violentur. Ubi ergo necessitas fuerit ad utilitatem Ecclesie, qui potestatem habet, dispenses. Quid aliud Bernardus ipse, dum l. 2. de consid. ad Eugen. c. 10. ait: ubi necessitas urget, excusabilis dispensatio est; ubi utilitas provocat, dispensatio laudabilis est. Utilitas dico, communis, non propria. Nam cùm nihil horum est, non plane fidelis dispensatio, sed crudelis dissipatio est. Quid denique aliud Tridentinum, dum sess.